

Nr. 251/9 Iulie 2020

Către: CONSILIUL CONCURENȚEI
CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE DIN DOMENIUL NAVAL

În atenția: Doamnei Elena KLEININGER – Președinte

Copie către: Membrii Consiliului

Ref: Adresa CSDN nr. 8636/02.07.2020

Stimată Doamnă Președinte,

Membri ai Consiliului,

Subscrisa, ORGANIZAȚIA PATRONALĂ „CONSTANȚA PORT BUSINESS ASSOCIATION”, persoană juridică română, cu sediul în Constanța, Bd. Mamaia nr. 182, Parter, 900540, autorizată potrivit Sentinței Civile nr. 88/04.06.1992, tel./fax. 0241/484.836, e-mail: office@portbusiness.ro (în continuare denumită „**Organizația CPBA**”), reprezentată legal prin Președinte, Viorel PANAIT, organizație reprezentativă la nivelul sectorului de activitate „Transporturi pe apă și servicii conexe. Transporturi aeriene și servicii conexe”, membră a Federației Române a Patronatelor din Domeniul Aero – Naval (FRPAN), a Confederației Naționale a Patronatului Român (C.N.P.R.), fiind astfel reprezentați atât în Consiliul Economic și Social cât și în comisiile de dialog social din cadrul ministerelor și autorităților publice la nivel local, dar și membră a Pro Danube International,

Reprezentând o majoritate de cel puțin 2/3 din operatorii portuari din Portul Constanța și cuprinzând deopotrivă atât marii investitori locali, cât și grupurile internaționale prezente prin investiții locale în acest Port, ce realizează peste 80% din traficul de mărfuri,

Având în vedere prevederile O.G. nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare, republicată,

Ca urmare a adresei CSDN nr. 8636/02.07.2020, înregistrată intern sub nr. 245/02.07.2020, prin care Consiliul supune atenției Organizației CPBA, **Proiectul Ghidului cu privire la elaborarea și consultarea normelor de fundamentare a tarifelor practicate de administrațiile aflate sub incidența Ordonanței Guvernului nr. 22/1999** și solicită subsemnatei să comunice propuneri, sugestii și observații, până la data de 09 iulie,

Vă aducem la cunoștință în materialul atasat (17 pagini, parte componentă a prezentei), următoarele aspecte pe care le considerăm relevante în legătură cu modalitatea în care acest

instrument necesar pentru elaborarea și desfășurarea procedurii de consultare a normelor de fundamentare, poate reprezenta un sprijin real în dialogul dintre administrațiile portuare și utilizatorii portuari, cât și în stabilirea ulterioară a unor tarife corecte și atractive, care să genereze creșterea traficului în porturile maritime românești.

Cu stimă,

Organizația Patronală

CONSTANTA PORT BUSINESS ASSOCIATION

prin Viorel PANAIT, Președinte

**CONSILIUL
CONCURENȚEI
ROMÂNIA**

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE DIN DOMENIUL NAVAL

***GHID CU PRIVIRE LA ELABORAREA ȘI
CONSULTAREA NORMELE DE FUNDAMENTARE
A TARIFELOR PRACTICATE DE ADMINISTRAȚIILE
AFLATE SUB INCIDENȚA ORDONANȚEI
GUVERNULUI NR.22/1999***

Piața Presei Libere nr. 1 | Sector 1 | București | Cod Poștal: 013701 |

Tel.: (021) 405 4502|

Email: consiliul.naval@consiliulconcurente.ro

Web: www.consiliulnaval.ro

CUPRINS

1. Introducere

1.1.Cui i se adresează prezentul Ghid?

1.2.Cadrul normativ incident

1.3.Rolul Consiliului de Supraveghere din Domeniul Naval

2. Elaborarea normelor de fundamentare a tarifelor de către administrații

3. Transmiterea normelor de fundamentare a tarifelor către CSDN, spre analiză

4. Procedura de consultare a operatorilor economici

4.1.Desemnarea persoanei responsabile

4.2.Întocmirea Registrului persoanelor interesate de consultare

4.3.Publicarea normelor de fundamentare a tarifelor spre consultare

4.4.Organizarea unei întâlniri de consultare. Analiza observațiilor / propunerilor de către administrație

5. Transmiterea normelor de fundamentare a tarifelor către CSDN, spre avizare

6. Avizarea normelor de fundamentare a tarifelor de către CSDN

7. Anexa

Capitolul 1

Introducere

Scopul acestui ghid este de a oferi îndrumări administrațiilor portuare și de căi navigabile interioare, aflate sub incidența prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 22/1999¹, cu privire la procedura de elaborare și consultare a normelor de fundamentare a tarifelor practicate de acestea, într-o formă standardizată și structurată, în vederea respectării reglementărilor legale în vigoare.

Astfel, este recomandabil ca administrațiile portuare și de căi navigabile interioare să își adapteze procedurile interne, având drept finalitate organizarea unei consultări publice transparente și eficiente.

1.1.Cui se adresează prezentul Ghid?

Prezentul ghid se adresează:

- **Administrațiilor portuare și de căi navigabile interioare**, definite potrivit dispozițiilor art. 23 și art. 25 din OG nr. 22/1999, aflate sub incidența aceluiași act normativ;

Astfel, administrațiile cărora li se aplică, în continuare, prevederile OG nr. 22/1999, după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 352/2017², sunt următoarele:

- Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” SA Constanța – pentru porturile Mangalia și Tomis;
- Compania Națională „Administrația Canalelor Navigabile” SA Constanța;
- Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Maritime” SA Galați – pentru porturile fluviale (Hârșova, Turcoaia, Gura Arman, Smârdan, Măcin, Isaccea, Chilia Veche și Mahmudia);
- Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” SA Giurgiu;
- Regia Autonomă „Administrația Fluvială a Dunării de Jos” Galați;
- Regia Autonomă „Administrația Canalului Navigabil Bega” Timiș;
- Local Urban SRL Turnu Măgurele;
- Primăria Orașului Zimnicea;
- În ceea ce privește Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” SA Constanța, pentru portul Constanța, Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Maritime” SA Galați, pentru porturile Galați, Brăila și Tulcea, Serviciul de

¹ privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare (în continuare OG nr. 22/1999).

² al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de stabilire a unui cadru privind furnizarea de servicii portuare și a normelor comune privind transparența financiară a porturilor.

Transport Public Local de Călători și Administrare Portuară Brăila, Regia Autonomă Administrația Zonei Libere Sulina, ASPL Sulina SRL, tarifele de închiriere și cele cu efect echivalent se fundamentează în baza OG nr. 22/1999;

- Operatorilor economici care utilizează infrastructura portuară și cea de cale navigabilă interioară.

Regulamentul nr. 352/2017 dă posibilitate statelor membre să extindă aplicarea acestuia și altor porturi maritime (a se vedea Midia și Mangalia).

Pe de alta parte porturile Galați , Brăila și Tulcea nu sunt porturi maritime. Ele sunt porturi interioare situate la malul celei mai mari căi navigabile interioare comunitare – fluviul Dunărea – care prin caracteristicile sale permite și navigația navelor maritime de un anumit tonaj până în porturile menționate mai sus.

În Regulament nu este stabilit nici un sistem de calcul al tarifelor. Nu credem că utilizarea Normelor de fundamentare la stabilirea tarifelor din porturile vizate contravine în vreun fel Regulamentului.

Pe de alta parte, ne punem întrebarea de ce numai tarifele aferente infrastructurii portuare din porturile unde se aplică Regulamentul ar trebui să țină cont de aceste două elemente și în celelalte porturi nu?

Față de cele de mai sus credem ca aceasta diferențiere nu este justificată.

1.2.Cadrul normativ incident

Elaborarea și consultarea normelor de fundamentare a tarifelor practicate de administrații este reglementată de prevederile **art. 37 din OG nr. 22/1999**, după cum urmează:

„(1) Pentru prestarea serviciilor prevăzute la art. 36, precum și pentru alte activități și servicii furnizate de către acestea, administrațiile stabilesc tarife în mod nediscriminatoriu.

(2) Stabilirea tarifelor se face pe baza unor norme de fundamentare întocmite de administrații pe baza datelor din contabilitatea de gestiune a respectivei administrații, în urma consultării prealabile a operatorilor economici.

(3) Orice modificare a tarifelor prevăzute la alin. (1) se face numai în ultimul trimestru al anului în curs pentru anul următor.”

1.3.Rolul Consiliului de Supraveghere din Domeniul Naval

Activitatea Consiliului de Supraveghere din Domeniul Naval (în continuare CSDN) este reglementată de prevederile OG nr. 22/1999. Acesta acționează în domeniul transportului naval, fără a aduce atingere competențelor Consiliului Concurenței de a aplica dispozițiile Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 66² alin. (2) din OG nr. 22/1999, CSDN are următoarele atribuții în ceea ce privește normele de fundamentare a tarifelor practicate de administrații:

- *„b) avizează normele de fundamentare a tarifelor prevăzute la art. 37 alin. (1), a chiriei și redevenței pentru închirierea și concesiunea/subconcesiunea terenurilor portuare care aparțin domeniului public al statului sau unităților administrativ-teritoriale, percepute de*

către administrațiile prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2), precum și structura pe elemente de cheltuieli a acestora și urmărește aplicarea lor în mod nediscriminatoriu;”;

- „c) **avizează normele de fundamentare a tarifelor percepute pentru efectuarea serviciilor de siguranță** și structura pe elemente de cheltuieli a acestor tarife și verifică proporționalitatea acestora cu costul serviciului furnizat, precum și aplicarea lor în mod nediscriminatoriu;”;
- „d) **analizează și se pronunță, prin decizie**, într-un termen de maximum 60 de zile lucrătoare de la primirea tuturor informațiilor necesare, cu privire la **plângerile** formulate în legătură cu un tratament inechitabil sau discriminatoriu, aplicat, prin deciziile administratorului infrastructurii de transport naval, în ceea ce privește: (...)
(ii) **nivelul și/sau structura chiriilor/redevențelor/tarifelor de utilizare**, aplicate în legătură cu infrastructura de transport naval, precum și efectuarea serviciilor de siguranță;”.

Constituie **contravenție**, constatată de CSDN prin decizie, **nerespectarea** de către administrații, a obligațiilor prevăzute la art. 37 din OG nr. 22/1999, conform art. 67¹ lit. b) din același act normativ și se sancționează cu amendă de la 0,1% la 0,4% din cifra de afaceri totală realizată de întreprinderea în cauză în anul financiar anterior sancționării.

1.4.Rolul Administrațiilor portuare si de căi navigabile

Obligațiile Administrațiilor Portuare și de Căi Navigabile sunt stabilite prin art. 24 și 26 din OG nr. 22/1999

ART. 24

(1) Administrațiile portuare au în principal următoarele obligații:

a) să pună infrastructura portuară la dispoziția tuturor utilizatorilor, în mod liber și nediscriminatoriu;

b) să întrețină, să repare, să modernizeze, să dezvolte și să mențină caracteristicile tehnice minime ale infrastructurii portuare, astfel cum sunt stabilite prin planurile de proiectare sau cărțile tehnice aferente fiecărui element de infrastructură ori grupuri de elemente reprezentând o unitate funcțională, aflate în administrarea sau proprietatea lor;

c) să întrețină, să repare, să modernizeze, să dezvolte și să mențină caracteristicile tehnice minime ale oricăror rețele de utilități existente pe teritoriul porturilor, aflate în administrarea sau în proprietatea lor;

d) să asigure operatorilor economici, la cererea acestora, refurnizarea sau distribuția utilităților, cu respectarea regulilor stabilite de către autoritățile de reglementare competente;

e) să asigure, după caz, furnizarea serviciilor de siguranță prevăzute la art. 19 alin. (1) lit. b) pct. 1;

f) să asigure în permanentă adâncimile minime în bazinele portuare și la dane, astfel cum sunt stabilite prin planurile de proiectare ale acestor elemente de infrastructură;

g) să asigure în permanentă adâncimile pe șenalele de acces necesare intrării/ieșirii navelor în/din port;

h) să asigure în permanență semnalizarea pe șenalele de acces și în porturi;

ART. 26

Administrațiile de căi navigabile interioare au următoarele obligații:

a) să pună infrastructura de căi navigabile interioare la dispoziția tuturor utilizatorilor, în mod liber și nediscriminatoriu;

b) să întrețină, să reparaie, să modernizeze, să dezvolte și să mențină caracteristicile tehnice minime ale infrastructurii de transport naval aferente căii navigabile interioare, astfel cum sunt stabilite prin planurile de proiectare sau cărțile tehnice aferente fiecărui element de infrastructură sau grupuri de elemente reprezentând o unitate funcțională, aflate în administrarea sau proprietatea lor;

c) să asigure gabaritele minime de navigație stabilite în conformitate cu prevederile naționale și internaționale aplicabile;

d) să asigure semnalizarea costieră și plutitoare necesară;

e) să asigure sau să furnizeze serviciile de siguranță.

Solicităm introducerea acestor precizări având în vedere datele din tabelul comparativ de mai jos unde sunt redate principalele date din bilanțurile contabile din anul 2012 și anul 2018 care ilustrează modul în care administrațiile se conformează scopului pentru care au fost create și care au influență directă asupra transportului naval și al operațiunilor ce se desfășoară în porturi.

	APMC	%	APDM	%	APDF	%	ACN	%	mii ron
VENITURI TOTALE-2012	269.379		13.087		20.000		46.775		
-2018	356.765		19.013		17.825		72.355		
CELTUIELI TOTALE -2012	217.575		11.536		15.166		44,110		
-2018	257.449		16.528		16.710		69.209		
PROFIT	-2012	51.804	1.651	4.834	2.665				
-2018	99.316	2.485	1.115	3.126					
CHELTUIELI	-2012	57.894	26	4.996	43	6.700	44	14.000	38
PERSONAL	-2018	79.881	31	8.701	52	9.039	54	24.644	56
CHELTUIELI	-2012	29.500	13	3.118	27	455	3	2.962	7
REPARATII	-2018	13.775	5	957	5	319	1	1.343	2
INVESTITII	-2012	24.000	11	1.527	13	681	5	3.480	8
SUESE PROPRII	-2018	13.755	45	2.600	15	14	0		

NOTĂ – ÎN RUBRICA % SUNT PREZENTATE PROCENTELE DIN TOTAL CHELTUIELI REPREZENTATE DE CHELTUIELI PERSONAL, REPARAȚII ȘI ÎNTREȚINERE, INVESTIȚII DIN SURSE PROPRII

Capitolul 2

Elaborarea normelor de fundamentare a tarifelor de către administrații

Stabilirea tarifelor percepute de către administrațiile portuare și de căi navigabile interioare se realizează în mod nediscriminatoriu, *pe baza datelor din contabilitatea de gestiune*. Orice modificare a tarifelor se face numai în ultimul trimestru al anului în curs pentru anul următor.

*Pentru o bună reflectare a situației financiare, CSDN propune să fie luate în considerare datele din contabilitatea de gestiune a respectivei administrații, aferente ultimelor 6 luni din anul precedent și primelor 6 luni din anul în curs*³.

Administrațiile vor elabora normele de fundamentare utilizând *cuprinsul orientativ din anexa la prezentul ghid*.

La elaborarea normelor de fundamentare a tarifelor, administrațiile vor aplica următoarele principii generale:

- a) să fie transparente și, în special, ușor de identificat de către utilizatori, administrațiile fiind obligate să includă în notele de fundamentare informații adecvate cu privire la natura și structura tarifelor, pornind de la categoriile generale de cheltuieli directe și indirecte reflectate în tarif și mergând până la subcategorii de costuri cu indicarea, pentru fiecare în parte, a procentului pe care îl reprezintă din total tarif (pentru categoriile principale de cheltuieli), respectiv a procentului pe care îl reprezintă în cadrul categoriei generale de cheltuieli din care face parte (în ce privește subcategoriile de cheltuieli);
- b) să fie stabilite de asemenea natură încât să se evite suprataxarea serviciilor, respectiv indicarea expresă a procentului pe care fiecare tip de cheltuieli, respectiv subcheltuieli îl reprezintă din totalul tarifului, respectiv din totalul categoriei generale de cheltuieli în care este inclusă;
- c) la stabilirea tarifelor trebuie să se aibă în vedere necesitatea asigurării unui cadru adecvat pentru atragerea investițiilor și atragerea traficului în porturi;
- d) tarifele să aibă la bază cheltuieli ce contribuie la menținerea și dezvoltarea infrastructurii portuare și la furnizarea de servicii care sunt necesare pentru a efectua sau facilita operațiunile de transport în interiorul zonei portuare și pe căile navigabile.

De regulă, bugetele de venituri și cheltuieli ale companiilor, pentru anul următor, trebuie să fie finalizate până la începutul lunii noiembrie a anului în curs.

Tarifele care se calculează în ultima parte a anului, pe baza notelor de fundamentare elaborate conform acestui ghid, constituie elementele de bază pentru fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli al companiei pentru anul următor. În acest sens, la fundamentarea tarifelor se iau în

³ Reprezintă anul în cursul căruia sunt stabilite tarifele pentru anul următor.

calcul veniturile și cheltuielile estimate pentru anul pentru care se calculează tarifele în baza unui trafic de mărfuri estimat.

Având în vedere cele de mai sus considerăm că datele solicitate la” Capitolul 2 Elaborarea normelor de fundamentare a tarifelor de către administrații“ și anume cele aferente ultimelor 6 luni din anul precedent și primelor 6 luni din anul în curs dau posibilitatea CSDN de a verifica modul în care companiile și-au îndeplinit obligațiile din Normele de fundamentare anterioare și dacă datele utilizate pentru noile tarife corespund cu realitatea.

Considerăm că trebuie precizat ce date se iau în calcul la stabilirea tarifelor.

In considerarea principiilor de mai sus, schema de fundamentare a unui tarif portuar ar trebui să conțină cel puțin următoarele informații de bază, pentru fiecare categorie și subcategorie de cheltuială care fundamentează acel tarif:

- Dacă respectiva cheltuială se regăsește și în structura de fundamentare a altor tarife?
- Dacă da, ce cotă-parte/ce procent din acea cheltuială este recuperat de administrație prin tariful respectiv?
- Ce cheie de alocare a folosit administrația când a stabilit cota-parte/procent de cheltuială?
- Care este raționamentul profesional care a stat la baza stabilirii cheii de alocare, în conformitate cu prevederile OMFP nr. 1802/2014?

Capitolul 3

Transmiterea normelor de fundamentare a tarifelor spre analiză preliminară către CSDN

Cel mai târziu la data de 15 august, administrațiile vor trimite către CSDN, într-o primă formă, pentru o analiză preliminară, normele de fundamentare a tarifelor pe care le vor practica în anul următor.

Pentru verificarea îndeplinirii prevederilor legale, și având în vedere atribuțiile exclusive de verificare a structurii pe elemente de cheltuieli ale CSDN, administrațiile vor transmite, o serie de date înscrise în tabele în format excel, care vor cuprinde cel puțin:

- Tabel Excel 1 - extras din balanța de verificare închisă aferentă ultimelor 6 luni din anul anterior celui în care se avizează normelor de fundamentare a tarifelor și primelor 6 luni din anul în curs, respectiv clasele 6 (conturi de cheltuieli) și 7 (conturi de venituri), în 2 sheet-uri diferite; sheet-ul 3 - repartizarea costurilor pe fiecare tarif individual; sheet-ul 4 - repartizarea costurilor directe și indirecte pe fiecare tarif individual;

Trebuie incluse aici și cheltuieli cu reparații și investiții în infrastructură pe stadii de execuție și impact/pondere în tarife specificate sheet 3 și 4 cu precizarea și corelarea riguroasă între aplicare tarif operatori portuari și investiție/reparație (de ex investiția Molul 3 din Constanța nu este normal să se includă cheltuiala direct și integral către toi operatorii portuari, ci administrația trebuie să își asume investiția și să distribuie cheltuiala pe veniturile viitoare din operarea Molului 3)

Desigur, trebuie să se țină cont de diferența între reparații și investiție inițială.

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli care participă direct în costul serviciilor, în cadrul lor fiind înglobate costurile directe cu materiile prime și materialele, precum și costurile directe cu munca vie, cum ar fi salariile celor implicați în mod direct în activitatea de exploatare, precum și alte cheltuieli considerate a avea legătură directă cu serviciul prestat.

Costurile indirecte sunt acele costuri care înglobează cheltuieli ce nu pot fi alocate în mod direct asupra serviciilor prestate.

- Tabel Excel 2 - Fișa individuală de fundamentare a fiecărui tarif, inclusiv formula de calcul, în sheet-uri separate si reglementarea care sta la baza fiecărui tarif-
- În tabelul excel 3 se va insera centralizatorul tarifelor.
- Raport cu privire la realizarea procedurii de dezbatere publica cu operatorii portuari cf OG22

*CSDN, prin structura de suport, va solicita clarificări suplimentare și va formula, după caz, propuneri /observații/completări, **în termen de cel mult 10 zile lucrătoare** de la primirea normelor de fundamentare a tarifelor de la administrații, evitând dublarea tarifelor între administrații si urmărind aplicarea echitabilă și integrată între diverse centre de cost și entități.*

Capitolul 4

Procedura de consultare a operatorilor economici

4.1 Desemnarea persoanei responsabile

Administrațiile vor desemna cel puțin ***o persoană responsabilă pentru relația cu operatorii economici***, în cadrul procedurii de consultare cu privire la normele de fundamentare a tarifelor, care să primească propunerile, sugestiile și opiniile acestora. Datele de contact ale persoanei în cauză se publică pe site-ul administrației, pentru înlesnirea comunicării.

4.2. Întocmirea Registrului persoanelor interesate de consultare

Persoana responsabilă pentru relația cu operatorii economici va întocmi un Registru al persoanelor interesate de consultare, sub forma unei liste cu operatorii economici, asociațiile acestora care au interesul de a participa la procesul de consultare. O identificare cât mai corectă a părților interesate de subiect și invitarea lor la consultare poate crește calitatea fundamentării tarifelor și, de asemenea, poate scădea numărul neînțelegerilor dintre partenerii de dialog cu privire la implementarea acestora. Un astfel de registru poate fi ținut în format electronic.

În acest sens, persoana responsabilă va invita operatorii economici care utilizează infrastructura portuară sau de cale navigabilă interioară să se înscrie în Registrul persoanelor interesate de consultare.

4.3 Publicarea normelor de fundamentare a tarifelor spre consultare

❖ Demararea procedurii de consultare. Anunțul de începere a procedurii de consultare.

După implementarea propunerilor/observațiilor/completărilor formulate de către CSDN, **administrațiile vor publica pe pagina proprie de website, cel mai târziu la data de 01 septembrie, anunțul de demarare a procedurii de consultare** cu privire la normele de fundamentare a tarifelor pe care aceasta le va practica începând cu data de 01 ianuarie a anului următor.

Anunțul privind deschiderea consultării va cuprinde cel puțin:

- data afișării;
- termenul-limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri / observații privind textul normelor de fundamentare a tarifelor;
- datele de contact ale persoanei responsabile, din partea administrației, pentru relația cu operatorii economici, în cadrul procedurii de consultare;
- faptul că operatorii economici interesați pot solicita punerea la dispoziție a normelor de fundamentare a tarifelor, prin email sau în scris;
- menționarea explicită a posibilității organizării unei întâlniri în scopul consultării normelor de fundamentare a tarifelor, cu detalierea clară a condițiilor în care această întâlnire poate fi organizată, inclusiv perioada în care poate fi solicitată și perioada în care aceasta poate fi desfășurată.

Anunțul va fi publicat într-o secțiune dedicată, la loc vizibil, spre exemplu, în secțiunea „Transparență decizională” Persoana responsabilă pentru relația cu operatorii economici va informa prin e-mail toate persoanele înscrise în Registrul persoanelor interesate, în legătură cu deschiderea consultării.

Având în vedere faptul că normele de fundamentare pot cuprinde informații economice confidențiale, acestea se transmit, imediat după publicarea anunțului, prin email, tuturor operatorilor economici înscrși în Registrul persoanelor interesate de consultare.

Înțelegem din textul de mai sus că pe site-ul companiilor vor fi publicate Normele de Fundamentare fără anumite informații economice considerate confidențiale, dar care vor fi transmise obligatoriu către cei înscrși în Registrul persoanelor interesate de consultare.

Pentru a evita interpretarea diferită a acestei prevederi și unele discuții contradictorii, trebuie ca aceste date să se precizeze în textul ghidului.

Datele cuprinse în tabelele excel se transmit numai către CSDN, întrucât, potrivit OG nr. 22/1999, Consiliul de supraveghere avizează, pe lângă normele de fundamentare a tarifelor, și structura pe elemente de cheltuieli a acestora.

În situația în care administrația în cauză primește o solicitare și de la alți operatori economici, care deși au interes, nu sunt înscrși în Registrul, va pune la dispoziția acestora, la cerere, de îndată, numai normele de fundamentare a tarifelor.

În același timp, **administrația va informa CSDN** cu privire la demersurile efectuate și va transmite, spre știință, textul normelor de fundamentare a tarifelor publicat pe pagina de website proprie.

Aceste norme de fundamentare ar trebui să se aplice numai următoarelor categorii de tarife:

- a. Redevențe / chirii utilizate pentru concesiunea / subconcesiunea/închirierea terenurilor portuare aparținând domeniului public al statului sau proprietate a companiei.
- b. Tarifelor privind utilizarea de către nave a infrastructurii portuare și de căi navigabile aparținând domeniului public al statului sau aflate în proprietatea companiei (se are în vedere caracterul de monopol natural al acestor companii - fapt recunoscut de către Consiliul Concurenței prin scrisoarea no.1421/ 02.03 2016 adresata CNFR Navrom S.A.)
- c. Tarifele pentru serviciile de siguranță.
- d. Tarifele aplicate pentru utilizarea unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului.

Celelalte tarife practicate de Administrații care se desfășoară pe o piață concurențială (ex. închirieri mașini, șalupe, macarale, spații) nu ar trebui să se supună acestor norme.

❖ **Formularea observațiilor / propunerilor/sugestiilor operatorilor economici**

În termen de 15 zile lucrătoare de la publicarea anunțului, operatorii economici interesați vor formula în scris observații/propuneri/sugestii cu privire la textul normelor și le vor comunica administrației.

4.4 Organizarea unei întâlniri de consultare

❖ *Stabilirea datei întâlnirii de consultare*

În primele 5 zile lucrătoare de la publicarea anunțului, operatorii economici interesați au posibilitatea să solicite administrației organizarea unei dezbateri pentru consultări cu privire la normele de fundamentare a tarifelor supuse consultării.

Pentru facilitarea discuțiilor, operatorii economici interesați vor transmite administrației aspectele pe care le doresc să le supună discuțiilor.

Consultarea va fi organizată de administrație, **în interiorul termenului de 15 zile** de la publicarea anunțului. Data și ora consultării vor fi stabilite de comun acord de către administrații și operatorii economici care au solicitat organizarea acesteia.

În acest sens, administrația va publica pe website-ul propriu anunțul cu privire la organizarea unei întâlniri de consultare și îl va afișa la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului.

❖ **Anunțul de organizare a întâlnirii de consultare** va cuprinde cel puțin:

- locul, data și ora organizării întâlnirii de consultare cu privire la normele de fundamentare a tarifelor;

- modalitatea de înscriere și luare a cuvântului;
- timpul alocat intervenției participanților ;
- orice alte detalii de desfășurare a consultării prin care se asigură dreptul la libera exprimare a participanților.

❖ *Participanții la întâlnirea de consultare*

La întâlnirea de consultare vor participa reprezentanți ai administrației, operatorii economici care au solicitat organizarea acesteia, operatorii economici interesați care și-au anunțat intenția de participare, reprezentanți ai CSDN (în calitate de observatori, în funcție de disponibilitate), precum și alte persoane interesate.

❖ *Desfășurarea întâlnirii de consultare*

Întâlnirea privind consultarea normelor de fundamentare a tarifelor, pentru a fi eficientă și a-și atinge obiectivele, va fi organizată cu respectarea următoarelor *principii*:

- obiectivele și regulile de desfășurare stabilite de către administrație să fie cunoscute și respectate de către participanți;
- participanții să se prezinte, să respecte obiectul discuțiilor și timpii alocați pentru prezentarea problemelor și propunerilor;
- să existe anumite roluri care asigură un dialog eficient și civilizat, respectiv consultarea să fie moderată de o persoană adecvată, de preferat cu o experiență anterioară;
- informația să fie colectată corect și minuta întâlnirii să fie transmisă către participanți.

❖ *Moderarea discuțiilor*

Un reprezentant al administrației își va asuma rolul de moderator. Acesta va oferi participanților posibilitatea de a se exprima cu privire la aspectele supuse discuțiilor, sens în care le va da cuvântul, în ordinea înscrierilor și își va asuma rolul de a păstra intervențiile la subiect, dar și încadrate în timpul stabilit. Moderatorul se va asigura de faptul că toate persoanele înscrise la cuvânt vor avea posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere.

Este recomandabil ca fiecare intervenient să se prezinte înainte de a lua cuvântul.

La începutul întâlnirii de consultare, moderatorul anunță modul în care aceasta se va desfășura. Este recomandabil ca discuțiile să înceapă cu scurte intervenții din partea reprezentanților administrației, care să explice modalitatea de fundamentare a tarifelor și, eventual, să clarifice aspectele cele mai controversate, așa cum reies acestea din etapa de transmitere a problemelor de la operatorii economici.

Ulterior, este deschisă consultarea pe modelul întrebare-răspuns.

De asemenea, pot fi folosite diferite variante, agreeate în prealabil cu cei prezenți: model întrebare/comentariu – răspuns (cu limită de timp pentru întrebări și pentru răspunsuri), preluarea mai multor întrebări, etc. Este important să se răspundă fiecărei persoane care ia cuvântul. În funcție de timpul disponibil, se va permite persoanelor care au primit răspunsuri la întrebările ridicate să adauge eventuale clarificări.

Dacă timpul alocat întâlnirii de consultare nu este suficient pentru a aborda toate aspectele necesare, organizatorii vor stabili o manieră de comunicare/consultare ulterioară evenimentului.

În acest sens, aceștia vor anunța faptul că procesul de consultare publică poate fi desfășurat în scris/prin organizarea unei întâlniri ulterioare, în interiorul termenului de 15 zile lucrătoare de la data publicării anunțului de demarare a consultării.

Consultarea nu se va încheia înainte de a-și exprima punctele de vedere toți participanții înscriși la cuvânt. Este recomandabil ca încheierea consultării să se realizeze prin prezentarea, de către organizatori, a câtorva concluzii intermediare și prin explicarea etapelor care vor urma.

❖ *Înregistrarea discuțiilor și întocmirea minutei*

Pentru consemnarea corectă a discuțiilor, este recomandat ca acestea să fie înregistrate audio și/sau audio-video, cu respectarea prevederilor legale.

În urma întâlnirii de consultare, persoana responsabilă din partea administrației pentru relația cu operatorii economici, în cadrul procedurii de consultare cu privire la normele de fundamentare a tarifelor, va redacta minuta întâlnirii de consultare.

Aceasta reprezintă documentul scris în care se consemnează în rezumat punctele de vedere exprimate de participanți. Este recomandabil ca în minută să fie incluse lista participanților și agenda consultării.

Minuta întâlnirii de consultare va fi transmisă tuturor participanților, în vederea completării/modificării, etc. ulterior fiind redactată varianta finală. După finalizare, va fi transmisă tuturor participanților, în vederea semnării. Administrația se va asigura că aceste demersuri vor fi finalizate *până cel târziu la data de 1 octombrie*.

4.5 Analiza observațiilor / propunerilor de către administrație

În termen de **5 zile lucrătoare de la data încheierii procedurii de consultare**, administrația va analiza toate observațiile / propunerile primite de la operatorii economici.

Aceasta va transmite răspuns, în scris, tuturor operatorilor economici care au formulat observații /propuneri, sens în care le va comunica dacă respectivele au fost preluate sau nu în textul normelor de fundamentare a tarifelor.

În situația nepreluării acestora, se va comunica motivul nepreluării.

Capitolul 5

Transmiterea normelor de fundamentare a tarifelor către CSDN, spre avizare

Cel mai târziu la data de 1 octombrie, administrația va transmite către CSDN normele de fundamentare a tarifelor, care vor fi însoțite de un tabel cuprinzând observațiile / propunerile operatorilor economici, precum și, în situația nepreluării, motivele nepreluării.

De asemenea, normele de fundamentare a tarifelor vor fi însoțite de:

- cele 3 exceluri solicitate la pct. 3;
- toate observațiile/propunerile formulate de operatorii economici și răspunsurile transmise de administrație;
- minuta întâlnirii de consultare (în situația în care s-a solicitat organizarea acesteia);
- toată corespondența purtată de administrație cu operatorii economici în cadrul procedurii de consultare a normelor de fundamentare a tarifelor.

CSDN, prin DST – SSDN, va analiza normele de fundamentare și va solicita administrației, după caz, clarificări, completări etc.

Administrația va răspunde solicitărilor DST – SSDN *în cel mult 5 zile lucrătoare*.

Capitolul 6

Avizarea normelor de fundamentare a tarifelor de către CSDN

După finalizarea etapelor prezentate anterior, CSDN va analiza forma finală a normelor de fundamentare a tarifelor și va emite după caz, avizul său sau, va comunica motivat, administrației motivele nevizării acestora.

După aprobarea normelor de fundamentare a tarifelor, conform prevederilor legale în vigoare, tarifele rezultate vor fi publicate pe pagina de website a administrațiilor portuare, inclusiv, facilitățile sau reducerile, după caz, care vor fi aplicate în mod nediscriminatoriu tuturor utilizatorilor portuari.

ANEXA

Normele de fundamentare ar trebui să conțină date concrete așa cum sunt precizate mai jos

Cuprins minim Norme de fundamentare

1. Introducere

1.1. Cadrul normativ de organizare și funcționare al administrației

1.1.1. Scurt istoric

1.1.2. Acționariat/Structura de conducere

1.2. Cadrul legal al normelor de fundamentare a tarifelor

1.3. Descrierea administrației

1.3.1. Sector de activitate

La Notele de fundamentare ar trebui să se atașeze anexele din Contractul de concesiune unde se precizează bunurile concesionate administrației

1.3.2. Obiect de activitate

1.3.3. Personal

Se va preciza numărul existent și numărul prognozat pentru anul de aplicare a tarifelor

1.3.4. Indicatori de performanță

Indicatori financiari

Indicatori nefinanțari operaționali

La această grupă de indicatori ar trebui menționați indicatorii prevăzuți la art. 27 din OG.22/1999

ART. 27

(1) Administrațiile porturilor și căilor navigabile interioare au obligația să stabilească anual:

a) programul de întreținere și reparație: se vor preciza portul, felul lucrărilor, sumele estimate a fi alocate;

b) programul de semnalizare: se vor preciza locația, felul semnalizării și sumele estimate a fi alocate;

c) programul de dragaj pentru asigurarea adâncimilor minime sau gabaritelor minime de navigație, după caz, cu consultarea operatorilor portuari: se vor preciza locația unde se va face dragajul, cantitatea estimată și suma estimată a fi alocată. Se va preciza care a fost modalitatea de consultare.

d) programul de investiții: se vor menționa proiectele în derulare și stadiul acestora, proiectele care urmează să se finalizeze în anul pentru care se calculează tarifele și ce proiecte urmează să înceapă în acest an.

(2) Programele prevăzute la alin. (1) fac parte integrantă din planul de administrare întocmit de către membrii organelor de conducere ale administrațiilor, fiind considerate indicatori de performanță nefinanciari.

1.4. Guvernanță și strategie

1.4.1. Strategia națională – Nu există la această dată (aceste elemente vor trebui avute în vedere la data la care ele vor fi întocmite de către autoritățile administrației publice centrale responsabile. Până la acea dată, referirea la acestea în prezentul ghid, va putea conduce la interpretări și întârzieri repetate, justificate de inexistența acestor strategii naționale și sectoriale)

1.4.2. Strategii sectoriale – Nu există la această dată

1.4.3. Viziune și misiune – Nu este cazul

1.4.4. Obiective, priorități, planuri strategice

1.4.5. Analiză SWOT

2. Politica comercială

2.1. Cerințe și ținte de profitabilitate

Nu ar trebui să existe ținte de profitabilitate. Țintele administrațiilor ar trebui să fie legate de necesitatea asigurării întreținerii și îmbunătățirii infrastructurii de transport naval și administrarea acesteia.

2.2. Structura transportului

Conform art. 20 al OG.22/1999 administrațiile nu pot desfășura activități de transport pe apă și operare portuara. Important pentru norme ar fi să se prezinte traficul de mărfuri derulat prin fiecare port – total și pe grupe de mărfuri - estimat pentru anul pentru care se calculează tarifele comparativ cu cel din anul în curs.

2.3. Planuri de dezvoltare; priorități

Să se coreleze cu indicatorii nefinanciari operaționali

2.4. Finanțare și proiecte europene

Să se menționeze în mod concret: proiectele aflate în implementare și stadiul acestora, proiectele pentru care s-au aprobat cererile de finanțare și cele care sunt în procedură de atribuire

3. Resursele administrației

3.1. Descriere generală. Principii de funcționare

3.2. Porturi (canal navigabil interior, după caz)

3.2.1. Situația tehnică

3.2.2. Situația juridică a cheurilor, platformelor portuare și a clădirilor

3.2.3. Activitatea și modul de operare

3.3. Rata de utilizare a porturilor

(se va prezenta, sub formă tabelară: întreaga suprafață platformă și teren; suprafață platformă și teren supusă închirierii; suprafață închiriată platformă și teren; grad de ocupare)

4. Activități cheie

4.1. Servicii prestate

4.2. Servicii suport

5. Venituri

5.1. Structură, procente, centre de profit

Venituri din chirii/ redevențe

Venituri din utilizarea infrastructurii de către nave

Venituri din servicii de siguranță

Alte servicii

5.2. Aplicarea tarifelor

5.3. Tarife actuale (enumerarea tuturor tarifelor)

5.4. Modalități de tarifare în prezent

5.5. Contribuția fluxurilor de venit în veniturile totale

6. Cheltuieli

6.1. Categoriile de cheltuieli

6.2. Flota tehnică

7. Riscuri

8. Norme de fundamentare a tarifelor specifice 2020

(se vor insera subcapitole pentru fiecare normă în parte; în cadrul fiecărui subcapitol se va defini tariful, se va indica temeiul legal în baza căruia este încasat, se va explica modalitatea și locul în care acesta va fi aplicat, se vor preciza elementele pe baza cărora acesta este determinat – ex: cheltuieli directe, cheltuieli indirecte, marja de profit, cu descrierea fiecărui element, formula de calcul a tarifului)

9. Definiții

10. Abrevieri